

Warszawa, dnia 14 grudnia 2023 r.

Szanowny Pan
Krzysztof Gawkowski
Wiceprezes Rady Ministrów,
Minister cyfryzacji

Szanowny Panie Premierze,

w imieniu Związku Cyfrowa Polska, branżowej organizacji pracodawców, która zrzesza branżę nowoczesnych technologii, chciałbym przedstawić kluczowe kwestie i rekomendacje w obszarze nowoczesnych technologii. Działania w zakresie cyfryzacji powinny być kompleksowe i dotyczyć wielu obszarów życia społecznego i gospodarczego. Liczymy, że nasze rekomendacje będą pomocne w kształtowaniu polityki rządu w zakresie nowoczesnych technologii.

Cyfryzacja powinna stanowić jeden z priorytetów Rady Ministrów

Nowoczesne technologie są podstawą konkurencyjności polskiej gospodarki. Polska od lat zajmuje ostatnie miejsca w unijnym rankingu DESI, który mierzy poziom cyfryzacji państw członkowskich. W celu monitorowania postępów polski Rząd powinien wyznaczyć strategiczny plan dla wdrożenia celów unijnej „Cyfrowej Dekady” i określić jak rozdysponowane zostaną środki przeznaczone na cyfryzację, w tym na rozwój infrastruktury 5G, w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Kluczową rolę cyfryzacji dostrzegają wszystkie organizacje międzynarodowe oraz najwięksi partnerzy Polski. Brak priorytetów w tym zakresie jest tym bardziej niepokojący, biorąc pod uwagę trwającą rewolucję technologiczną i możliwości jakie np. sztuczna inteligencja (AI) tworzy dla Polski. W tym kontekście Rząd RP powinien również aktywnie wspierać wszelkie działania na rzecz polskiego R&D (badania i rozwój).

Współpraca państwa i biznesu dla rozwoju cyfrowego

Niezwykle istotnym jest, aby Polska stworzyła odpowiednie otoczenie regulacyjne w konsultacji z sektorem prywatnym, aby w najbliższych latach stać się jednym z najbardziej zaawansowanych cyfrowo społeczeństw w UE. W procesie tworzenia prawa liczymy na otwartość na dyskusję z przedstawicielami sektora technologicznego i na procedowanie aktów prawnych w trybie umożliwiającym kompleksowy proces konsultacyjny. W kwestii cyfryzacji państwa, apelujemy o wypracowanie koncepcji współpracy pomiędzy państwem, a branżą cyfrową w celu dalszego rozwoju usług cyfrowych dla obywateli, np. w sprawie e-Doręczeń.

Wykorzystanie potencjału AI dla rozwoju Polski

Polska ma do dyspozycji szereg przewag konkurencyjnych, które mogą pomóc jej skorzystać z trwającej rewolucji związanej ze sztuczną inteligencją. Obejmują one obecność w kraju inwestorów i talentów, którzy od lat rozwijają sztuczną inteligencję. Sztuczna inteligencja pomoże zaadresować wiele ważnych dla społeczeństwa wyzwań - poprzez zwiększenie wydajności systemu służby zdrowia i tworzenie lepszej jakości miejsc pracy, po wydajniejszą produkcję, czy rozwój ośrodków akademickich. Potrzeba przemyślanego planu, aby w pełni wykorzystać potencjał AI. Pierwszym krokiem powinna być rewizja przyjętej przez rząd „Polityki dla rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce od roku 2020”. Po czterech latach od jej przyjęcia, konieczne jest ponowne rozpoczęcie dyskusji na temat jej implementacji, uwzględniając w tym procesie wszystkie podmioty mające wpływ na tworzenie, badania, rozwój oraz wdrożenie AI w Polsce. Rewizja strategii powinna być sprzężona z planem osiągnięcia celów unijnej „Cyfrowej Dekady”.

Redefinicja polityki chmurowej i nacisk na cyberbezpieczeństwo

Kraje wiodące w procesie cyfryzacji administracji bazują na chmurze obliczeniowej, która pozwala na zachowanie najwyższej jakości realizowanych usług dla obywateli, a jednocześnie jest rozwiązaniem efektywnym kosztowo, elastycznym i stanowi dodatkową zaporę cyberbezpieczeństwa. Dlatego też w naszej ocenie konieczna jest nowelizacja uchwały o Wspólnej Infrastrukturze Informatycznej Państwa (WIIP) i zamienienie jej w rzeczywistą i holistyczną politykę Cloud-First, zachęcającą lub wręcz nakazującą agencjom rządowym korzystanie z usług w chmurze. Chmura obliczeniowa to nie tylko większa elastyczność i efektywność kosztowa, ale także podniesienie odporności i poziomu cyberbezpieczeństwa państwa.

Uwolnienie potencjału chmury publicznej

W naszej ocenie system ZUCH (system Zapewniania Usług Chmurowych) powinien stać się centralną platformą do pozyskiwania usług chmurowych od różnych dostawców, dostosowany do specyfiki zarówno administracji publicznej, jak i usług chmurowych (OpEx vs. CapEx). ZUCH w obecnym kształcie nie pozwala na wykorzystanie potencjału chmury publicznej - „zapewnienie podmiotom administracji publicznej możliwości nabywania usług przetwarzania w publicznych chmurach obliczeniowych”, czyli jedno z najważniejszych zadań określonych w uchwale WIIP, pozostaje niezrealizowane. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak rzeczywistego mechanizmu zakupowego wbudowanego w ZUCH.

Chmura obliczeniowa jako klucz do cyberodporności państwa

Technologie chmurowe są również kluczowe przy zabezpieczaniu zasobów administracji publicznej i podstawowych funkcji pełnionych przez państwo. Kазus ukraiński udowodnił, że zlokalizowanie wszystkich kluczowych danych na terenie jednego państwa może rodzić poważne niebezpieczeństwo w kontekście ataków cybernetycznych oraz kinetycznych. Rozwiązanie polegające na fizycznym ich lokowaniu wyłącznie w jednym państwie utrudnia ich obronę oraz zmniejsza cyberodporność. Utrudnia także szybkie przenoszenie danych w wypadku wystąpienia rzeczywistego zagrożenia. W związku z tym powinno się zrewidować obowiązki lokalizacyjne dla części sektorów gospodarki oraz w kwestii danych publicznych otworzyć dyskusję nt. e-ambasady.

Cyberbezpieczeństwo: wyzwania i rekomendacje

W zakresie cyberbezpieczeństwa, popieramy wszelkie formy współpracy pomiędzy państwem, a branżą technologiczną np. PWCyber i apelujemy o aktywne tworzenie programów szkoleniowych zwiększających świadomość zagrożeń i promujących cyber-higienę. Rekomendujemy również opracowanie planów ewakuacji infrastruktury krytycznej do chmury, zgodnie z Narodowym Programem Ochrony Infrastruktury Krytycznej. W tym kontekście niezwykle ważne jest ustanowienie trwałych i skutecznych prawnych ram wymiany danych pomiędzy UE i USA oraz przygotowanie do wdrożenia europejskiej i krajowej legislacji w zakresie cyberbezpieczeństwa (w tym: NIS 2, CER, CRA, KSC). W zakresie nowelizacji ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa należy zwrócić uwagę na kwestię Dostawców Wysokiego Ryzyka, szczególnie w zakresie infrastruktury krytycznej państwa. Co więcej, prowadzstwo z innych obszarów powinno być analizowane pod kątem cyberodporności we współpracy z ENISA, branżą technologiczną i innymi podmiotami. Gospodarka będzie bezpieczna jeśli firmy ją tworzące będą cyfrowo zabezpieczone. Konieczne jest zwiększenie odporności całych gałęzi przemysłu a szczególnie sektora MŚP. Opowiadamy się za opracowaniem koncepcji certyfikatów dla firm i grantów na cyberbezpieczeństwo. Kolejną kwestią wymagającą uwagi jest zabezpieczenie sektora zdrowotnego, w związku z czym apelujemy o działania w zakresie ochrony urządzeń medycznych i systemu ochrony zdrowia przed atakami cybernetycznymi.

Zwiększenie konkurencyjności zamówień publicznych

Należy stworzyć przejrzyste i konkurencyjne zasady zamówień publicznych dotyczące rozwiązań IT. Celem powinno być ograniczenie uzależnienia państwa od jednego dostawcy, które prowadzi do większych kosztów, mniejszej efektywności i gorszej dostępności innowacji dla zamawiających. Umowa ramowa umożliwiająca bezprzetargowy zakup rozwiązań IT powinna być poszerzona o innych dostawców. Warto również rozważyć wdrożenie szkoleń dla urzędników z zakresu nowoczesnych rozwiązań IT. Szkolenia pomogłyby urzędnikom zrozumieć korzyści płynące ze stosowania tych rozwiązań i rozwiązać ich wątpliwości. Ponadto, wraz z rozwojem dyrektyw dotyczących ESG, niezbędna jest również standaryzacja certyfikatów wymaganych w zamówieniach publicznych, tak aby ustalić standardowe wymagania, które umożliwią lokalnym firmom lepsze przygotowanie się do tych wymogów w przyszłości.

Poprawa warunków prowadzenia biznesu w Polsce

Aby poprawić warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce należy zmniejszyć liczbę podatków sektorowych i odstąpić od planów wprowadzenia kolejnych podatków arbitralnie obciążających konkretne branże jak np. podatek cyfrowy czy opłaty sieciowe. Podatek od reklamy cyfrowej będzie szczególnie dotkliwy dla firm z sektora MŚP, które nie posiadają dużych budżetów reklamowych, i polegają na reklamie w internecie, aby wejść na rynek i rozwijać swój biznes. Zamiast tego należy powrócić do prac nad wprowadzeniem minimalnego CIT. Ponadto, należy przywrócić dobre praktyki stanowienia prawa (konsultacje społeczne, branżowe oraz odpowiedni okres vacatio legis). Ponadto, dla naszej branży istotna jest informacja czy planowana jest zmiana/odroczenie, bądź uchylenie przepisów o podatku minimalnym w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Wyrównywanie szans poprzez eliminację tzw. „białych plam Internetu”

W trzeciej dekadzie XXI wieku, w Polsce wciąż istnieją miejsca, w których dostęp do Internetu jest utrudniony bądź niemożliwy. Dostęp do szerokopasmowego Internetu na terenach wiejskich i o niskiej urbanizacji posiada zaledwie 32 % gospodarstw domowych. W związku z tym, obok powszechnych rozwiązań takich jak światłowody i 5G, należy uznać za komplementarną, zdolność łączności opartej na satelitach umieszczonych na niskiej orbicie okołoziemskiej (LEO). Zachęcamy do jednoznacznego uwzględnienia szerokopasmowej łączności satelitarnej w planach związanych z zapewnieniem dostępu do internetu i likwidacją białych plam.

Likwidacja luki demograficznej

Polska ma coraz mniej rąk do pracy. Przy kurczącej się liczbie pracowników, niemożliwe będzie utrzymanie wysokiego wzrostu gospodarczego. Konieczne jest zapewnienie stabilnych i rozsądnych warunków do zatrudniania w Polsce cudzoziemców, których umiejętności są poszukiwane przez biznes. W sektorze IT istotne jest rozwijanie programów zachęcających specjalistów do przyjazdu do Polski, w tym Poland Business Harbour. Warto również zwrócić uwagę na nowelizację Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Postulujemy rozszerzyć ułatwienie uzyskania zezwolenia na pracę przez cudzoziemców o dodatkowe podmioty. Przepisy wspomnianej ustawy zakładają ułatwienia dla cudzoziemców, którzy zamierzają wykonywać pracę w podmiotach o szczególnym znaczeniu strategicznym dla gospodarki Polski. Dlatego proponujemy, aby dodać również podmioty, które podpisały uprzednie porozumienie cenowe z polskim organem podatkowym (APA - advanced pricing agreement). W naszym przekonaniu takie podmioty powinny być traktowane przez polską administrację jako podmioty wyższego zaufania. Wprowadzenie tej ważnej, pozafinansowej zachęty w zatrudnianiu cudzoziemców dla podmiotów gospodarczych, które są stronami takiego porozumienia, będzie stanowić impuls do rozpowszechniania tego typu umów (uprzednich porozumień cenowych) i częstszego ich zawierania przez firmy działające w Polsce. Dla polskiego organu podatkowego więcej zawartych uprzednich porozumień cenowych jest gwarancją sprawnych i niezakłóconych rozliczeń podatkowych, a w szczególności większych wpływów podatkowych do budżetu państwa z podatku CIT.

Korzyści i wyzwania cyfryzacji w edukacji

Rada Ministrów powinna dążyć do promocji polskich rozwiązań IT i wspierać inicjatywy edukacyjne dla młodzieży. Transformacja cyfrowa systemu edukacji przy użyciu chmury i wdrożenie jednolitego systemu informatycznego w edukacji, przyniesie wiele pozytywnych efektów, zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli. Umożliwi elastyczne i skuteczne nauczanie, uczniowie będą mieli dostęp do zasobów edukacyjnych z dowolnego miejsca i o dowolnej porze. Posłuży to do wyrównania szans edukacyjnych. Ważne jest, aby w ramach transformacji cyfrowej nie tylko kupować urządzenia, ale też połączyć je w spójną sieć. Dzięki temu będzie możliwe odpowiednie modyfikowanie programów nauczania, monitorowanie postępów uczniów oraz zapewnienie im bezpieczeństwa. Należy również zainwestować w infrastrukturę sieciową placówek edukacyjnych, aby zapewnić szybkie i stabilne łącze internetowe.

Inwestycja w rozwój edukacji cyfrowej w Polsce

W kwestii wsparcia dla edukacji, kluczowe jest określenie czy będą kontynuowane lub rozwijane programy takie jak np. bon dla nauczyciela czy komputer dla 4-klasisty i czy analogiczne wsparcie jest również planowane w innych sektorach. Programy tego typu są kluczowe dla rozwoju cyfrowej szkoły

i powinny być rozszerzone o szerszą gamę urządzeń np. tablety, monitory czy cyfrowe tablice. Ponadto, aktualizacja programu nauczania i zwiększenie kompetencji cyfrowych nauczycieli to kluczowe działania, które należy podjąć, aby przygotować uczniów do wymagań rynku pracy przyszłości. Aktualizacja programu nauczania powinna uwzględniać umiejętności, które będą potrzebne uczniom w przyszłości, takie jak krytyczna analiza źródeł i sztuczna inteligencja. Niemniej, Rząd RP powinien również kłaść nacisk na rozwój umiejętności cyfrowych ogółu społeczeństwa, od uczniów, po seniorów (rozwój kolegów cyfrowych).

Strategiczna rola Polski w Europie w sprawach cyfrowych

W Europie, Polska powinna promować neutralne technologicznie podejście do zrównoważonego rozwoju, zachęcając do innowacji, chroniąc jednocześnie prawa własności intelektualnej przedsiębiorstw. Głęboko liczymy na intensyfikację współpracy z sojusznikami i partnerami o podobnych do Polski poglądach na kwestie cyfrowe, co pozwoli na wspieranie innowacyjności, konkurencyjności, przedsiębiorczości i cyfrowej odporności Europy, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad wymiany handlowej i relacji transatlantycznych. Kluczowe jest zdefiniowanie i aktywna promocja stanowiska Polski na temat suwerenności technologicznej w kierunku otwartej strategicznej autonomii. Polska powinna dążyć do pozycji lidera w grupie państw stawiających na rozwój cyfrowej gospodarki takich jak Grupa D9+, tym samym zapewniając uwzględnienie potrzeb państw Europy Środkowo-Wschodniej. Polska powinna również w UE działać na rzecz wzrostu konkurencyjności Europy oraz zapewnienia swobodnego przepływu towarów i usług na jednolitym rynku cyfrowym. W nadchodzących latach kluczowe będzie również zaangażowanie przedstawicieli sektora publicznego w rozmowy z Ukrainą w zakresie współpracy na rzecz odbudowy, w tym kontekście chcielibyśmy zaapelować o promowanie udziału polskich firm IT w tym przedsięwzięciu.

Wdrożenie Aktu o Usługach Cyfrowych w Polsce

W kwestiach regulacyjnych niezbędne jest szybkie wdrożenie do polskiego porządku prawnego zapisów, które umożliwią realizację Aktu o Usługach Cyfrowych, w tym m.in. wyznaczenie polskiego Koordynatora ds. Usług Cyfrowych. Unijna Rada Koordynatorów Usług Cyfrowych powstanie w lutym 2024 i rozpocznie pracę nad aktami delegowanymi oraz dalszymi kierunkami prac dotyczącymi DSA. Jednym z priorytetów jest także jak najszybsze doprecyzowanie metodologii wyznaczania przez Komisję Europejską podmiotów zaklasyfikowanych jako VLDP, aby uniknąć nierównego traktowania podmiotów na rynku.

Wyrównywanie szans podmiotów e-commerce

W obszarze e-commerce rząd RP powinien działać na rzecz wyrównywania szans konkurencyjnych podmiotów e-commerce na Europejskim Wspólnym Rynku. Największym wyzwaniem dla europejskiego e-commerce są nierówne ramy konkurencji europejskich podmiotów z azjatyckimi podmiotami działającymi w modelu Direct-to-Consumers, w którym towary wyprodukowane w jednym kraju są w całości eksportowane bezpośrednio do konsumentów w innym kraju UE. Obecnie brakuje możliwości do skutecznej egzekucji regulacji z uwagi na brak skutecznej reprezentacji takich podmiotów na terenie EU oraz fakt, że obecne regulacje e-commerce odnoszą się niemal wyłącznie do platform (marketplace), pomijając tradycyjne podmioty sprzedaży detalicznej w e-commerce.

Wspieranie kreatorów treści, nie instytucji pośredniczących

Z roku na rok rośnie konsumpcja treści cyfrowych co zwiększa dochody sektorów kreatywnych i tworzy nowe szanse dla kreatorów treści oraz demokratyzuje dostęp do treści przez nich tworzonych. Uwzględniając nowy, zdecentralizowany model cyfrowej monetyzacji kultury w którym funkcjonujemy, oraz natychmiastowe formy rozliczeń z twórcami za korzystanie z ich dzieł i treści cyfrowych, należy unikać powielania mechanizmów działających w świecie analogowym, w tym nadmiernych i nieuzasadnionych uprawnień Organizacji Zbiorowego Zarządzania. Ponadto w dyskusjach nad regulacjami nie wolno pomijać odbiorców i nadrzędnego celu, jakim jest zapewnienie możliwie szerokiego i równego dostępu do dóbr kultury, który jest często realizowany dzięki modelowi opartemu na reklamie. Jest to ważne z punktu widzenia dostępu do rzetelnej informacji.

Jako organizacja branżowa pozostajemy do dyspozycji Rady Ministrów w procesach konsultacyjnych oraz mamy nadzieję na owocną współpracę w zakresie dyskusji o cyfrowych politykach publicznych.

Z wyrazami szacunku,

Michał Kanownik

Prezes Zarządu

Związek Cyfrowa Polska